

Súd: Krajský súd Trenčín
Spisová značka: 17CoP/60/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3720201253
Dátum vydania rozhodnutia: 26. 11. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Gabriela Janáková
ECLI: ECLI:SK:KSTN:2020:3720201253.1

Uznesenie

Krajský súd v Trenčíne v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Gabriely Janákovvej a sudcov Mgr. Zuzany Holúbkovej a Mgr. Ivana Kubínyho vo veci starostlivosti súdu o maloletého L. T., nar. XX.XX.XXXX, bytom u matky, zastúpeného kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Považská Bystrica, pracovisko Púchov, dieťa rodičov N. Y., nar. XX.XX.XXXX, bytom G., L. X, toho času bytom X., O. XXX a M. T., nar. XX.XX.XXXX, bytom Z. - N., F. XX, o úpravu práv a povinností k maloletému dieťaťu, na odvolanie otca proti rozsudku Okresného súdu Považská Bystrica zo dňa 24. augusta 2020, č. k. 5P/15/2020-27, takto

rozhodol:

I. Rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutej časti m e n í tak, že otec je povinný prispievať na výživu maloletého L. sumou vo výške 70 eur mesačne, vždy vopred, najneskôr k 1. dňu toho-ktorého mesiaca k rukám matky, s účinnosťou od 12.05.2020.

II. Nedoplatok na výživnom za obdobie od 12.05.2020 do rozhodnutia súdu, v sume 465 eur, p o v o ľ u j e otcovi splácať v mesačných splátkach po 20 eur, spolu s bežným výživným do zaplatenia, s tým, že omeškanie s plnením jednej splátky má za následok splatnosť celého plnenia.

o d ô v o d n e n i e :

1. Napadnutým rozsudkom súd prvej inštancie zveril maloletého L. do osobnej starostlivosti matky, ktorá je oprávnená a povinná dieťa zastupovať, vychovávať a spravovať jeho majetok. Otca zaviazal povinnosťou prispievať na výživu maloletého sumou po 100 eur mesačne, ktorú otca zaviazal poukazovať k rukám matky vždy vopred, najneskôr k 1. dňu toho-ktorého mesiaca, od 12.05.2020. Vo zvyšku návrh zamietol. Zameškané výživné za obdobie od 12.05.2020 do 24.08.2020 vo výške 350 eur otca zaviazal splatiť v 20-eurových mesačných splátkach spolu s bežným výživným až do vyrovnania. Účastníkom nepriznal nárok na náhradu trov konania. V rozhodnutí konštatoval, že matka sa podaným návrhom domáhala zverenia maloletého do jej osobnej starostlivosti a určenia vyživovacej povinnosti otca k maloletému v sume 180 eur mesačne. Po vykonanom dokazovaní súd dospel k záveru, že návrh matky je čiastočne dôvodný. Vykonaným dokazovaním mal za preukázané, že rodičia maloletého L. nie sú manželia, nežijú v spoločnej domácnosti. Matka sa o maloletého stará od narodenia, otec aj kolízny opatrovník so zverením maloletého do osobnej starostlivosti matky súhlasili. Preto súd zveril maloletého do osobnej starostlivosti matky s tým, že táto je oprávnená a povinná dieťa zastupovať, vychovávať a spravovať jeho majetok. Pri rozhodnutí o určení výživného vychádzal z toho, že hoci bolo preukázané, že otec maloletého je od 01.04.2020 nezamestnaný a nie je evidovaný na úrade práce, vykonaným dokazovaním bolo preukázané, že otec v poslednom zamestnaní dosahoval príjem okolo 433 eur mesačne, pričom pracovný pomer bol ukončený zo strany otca, čím sa otec vzdal bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania. V súčasnosti podľa vyjadrenia otca tento pracuje len brigádne a má dosahovať príjem okolo 100 eur, jeho deklarované výdavky bez vyživovacích povinností sú však v sume až 330 eur mesačne. Vychádzajúc z uvedeného konštatoval, že otec nejaví aktivitu, resp. jeho aktivita smerujúca k získaniu zamestnania je laxná, pričom nedbalý prístup otca k zamestnaniu resp. k získaniu peňažných prostriedkov, ktoré by pokryli nielen náklady otca, ale hlavne vyživovacie povinnosti otca k

dvom deťom, ktoré majú prednosť pred ostatnými výdavkami rodičov vidieť rovnako aj v tom, že otec nie je evidovaný ako uchádzač o zamestnanie, čím sa znižujú jeho aktíva povinnosťou hradiť zdravotné poistenie. Preto otca zaviazal prispievať na výživu maloletého L. a sumou 100 eur mesačne. Vo zvyšku návrh matky zamietol. Vyčíslil nedoplatok na výživnom za obdobie od 12.05.2020 do 24.08.2020, ktorý otcovi povolil splácať v mesačných splátkach po 20 eur. O trovách konania rozhodol podľa § 52 CMP.

2. Proti rozsudku podal v zákonnej lehote odvolanie otec maloletého do výroku o určení vyživovacej povinnosti. V odvolaní uviedol, že je momentálne bez práce a bez príjmu, je evidovaný na úrade práce, ale nepoberá žiadne dávky. Prácu si aktívne hľadá, chodí na príležitostné brigády. Má ešte jednu vyživovaciu povinnosť na syna M., ktorý navštevuje odbornú školu. Je ochotný zatiaľ prispievať sumou do 50 eur mesačne, výživné vo výške 100 eur mesačne nie je schopný platiť. Má výdavky na nájom 200 eur, na stravu a ošatenie.

3. Matka a kolízny opatrovník sa k odvolaniu otca písomne nevyjadřili.

4. Krajský súd preskúmal vec v zmysle ustanovenia § 65 a § 66 zákona č. 161/2015 Z. z. (Civilný mimosporový poriadok, ďalej len CMP) a zistil, že rozsudok súdu prvej inštancie je potrebné v napadnutej časti výrokov o výške výživného a nedoplatku na výživnom podľa § 388 zákona č. 160/2015 Z. z. (Civilný sporový poriadok, ďalej len CSP), zmeniť. Vo veci rozhodol bez nariadenia pojednávania podľa § 385 ods. 1 CSP, podľa ktorého nie je potrebné nariaďovať pojednávanie odvolacieho súdu.

5. Podľa § 36 ods. 1 Zákona o rodine, rodičia dieťaťa, ktorí spolu nežijú, môžu sa kedykoľvek dohodnúť o úprave ich rodičovských práv a povinností. Ak sa nedohodnú, súd môže aj bez návrhu upraviť výkon ich rodičovských práv a povinností, najmä určí, ktorému z rodičov zverí maloleté dieťa do osobnej starostlivosti.

6. Súd prvej inštancie rozsudkom zveril maloletého do osobnej starostlivosti matky, keďže bolo v konaní preukázané, že rodičia maloletého nežijú v spoločnej domácnosti, matka sa o maloletého riadne stará a otec aj kolízny opatrovník so zverením maloletého do osobnej starostlivosti matky súhlasili. V tejto časti odvolaním rozhodnutie súdu prvej inštancie nebolo napadnuté, a preto nadobudlo právoplatnosť. Sporným zostalo určenie výšky výživného pre maloletého, pretože otec sa s jeho výškou, určenou súdom prvej inštancie, v odvolaní nestotožnil.

7. Z ust. § 62 a § 75 Zákona o rodine vyplýva, že pre určenie výšky výživného podstatnou okolnosťou sú schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného, pričom súd prihliada aj na ďalšie okolnosti, a to najmä na odôvodnené potreby oprávneného.

8. Na strane oprávneného treba skúmať jeho skutočné odôvodnené potreby s ohľadom na zákonnú mieru povinnosti rodiča, ktorá je daná tým, že dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni svojich rodičov. Oprávnené potreby pritom nezahŕňajú iba základné nároky dieťaťa, ale sú dané širšie, a to potrebami bytovými, odevnými, zdravotnými, kultúrnymi, ktoré závisia predovšetkým od veku, zdravotného stavu a schopnosti živiť sa sám a starať sa o seba.

9. Na strane povinného súd prihliada na jeho schopnosti a tiež možnosti, teda na to, čo je objektívne možné, aby zarobil s ohľadom na svoj vek, zdravotný stav, kvalifikáciu, odbornosť, nadanie, vedomosť, zručnosti, pracovné skúsenosti, situáciu na trhu práce. Zohľadňuje aj jeho majetkové pomery, a to či má vyživovaciu povinnosť voči iným osobám. Zásada, že nerozhodujú skutočné zárobkové a majetkové pomery rodičov, ale ich reálne zárobkové a majetkové možnosti (princíp potenciality), plynie z toho, že je povinnosťou rodičov, aby venovali všetky sily na dôsledné zaistenie výživy svojich detí a vyvarovali sa každého konania, ktoré má negatívny dopad na možnosť zabezpečenia výživy detí. Pri uplatnení princípu potenciality príjmov osoby povinnej platiť výživné oprávnenej osobe súd neprihliada len na skutočné (faktické) príjmy povinného, ktoré dosahuje v čase vyhlásenia rozsudku, ale vychádza z jeho potencionalných príjmov, to znamená z príjmov, ktoré povinný (potencionalne) mohol mať vzhľadom na svoj vek, zdravotný stav, schopnosti, stupeň dosiahnutého vzdelania a jeho zamerania, prax, jazykové znalosti a dopyt na trhu práce.

10. V danej veci preskúmaním zistil odvolací súd, že súd prvej inštancie pri rozhodovaní o návrhu matky na určenie vyživovacej povinnosti vychádzal z princípu potenciality príjmov. Vychádzal z toho, že hoci

bolo preukázané, že otec maloletého je od 01.04.2020 nezamestnaný a nie je evidovaný ako uchádzač o zamestnanie, v poslednom zamestnaní otec dosahoval príjem 433 eur mesačne, pričom otec uviedol pri výsluchu, že sám tento pracovný pomer ukončil. Na základe toho súd konštatoval, že otec sa vzdal bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, čo vyhodnotil ako nedbalý prístup otca k zamestnaniu, resp. k získaniu peňažných prostriedkov, ktoré by pokryli nielen náklady otca, ale hlavne vyživovacie povinnosti otca k dvom deťom. Vychádzajúc z potenciality príjmov potom určil otcovi vyživovaciu povinnosť vo výške 100 eur mesačne.

11. Odvolací súd po preskúmaní dospel k záveru, že súd prvej inštancie správne pri určení vyživovacej povinnosti k maloletému L. vychádzal z princípu potenciality príjmu, keďže vykonaným dokazovaním bolo preukázané, že otec sa bezdôvodne vzdal svojho príjmu, ktorý dosahoval v priemere vo výške 433 eur mesačne. Aj pri použití princípu potenciality však bol odvolací súd toho názoru, že vychádzajúc z takto nízkeho príjmu otca nie je možné otca zaťažiť vyživovacou povinnosťou na maloletého až vo výške 100 eur mesačne, pretože tak, ako bolo zistené vykonaným dokazovaním, otec má vyživovaciu povinnosť k ďalšiemu dieťaťu, sám platí nájomné vo výške 200 eur mesačne a má tiež osobné náklady spojené so stravovaním a ošatením, takže podľa názoru odvolacieho súdu ani v prípade, že by otec dobrovoľne predchádzajúci pracovný pomer neukončil, nebol by schopný súdom určené výživné vo výške 100 eur z jeho dosahovaného príjmu platiť. Odvolací súd pritom vzal do úvahy aj skutočnosť, že maloletý L. je dieťa vo veku 3 rokov, žije spolu s matkou, u dieťaťa neboli zistené závažnejšie zdravotné problémy alebo vyššie výdavky, na ktoré by bolo potrebné vziať zreteľ pri určení výšky výživného. Za primeranú zistenému skutkovému stavu veci a vykonanému dokazovaniu potom odvolací súd považoval výšku výživného v sume 70 eur mesačne, ktorú po zohľadnení vyššie uvedených skutočností podľa názoru odvolacieho súdu je otec schopný plniť.

12. Preto odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie vo výroku o určení vyživovacej povinnosti zmenil tak, že otca zaviazal prispievať na výživu maloletého sumou vo výške 70 eur mesačne, s účinnosťou od podania návrhu, t.j. od 12.05.2020. Nedoplatok na výživnom za obdobie od 12.05.2020 do rozhodnutia odvolacieho súdu vo výške 465 eur (20 dní mesiaca máj 2020 = 45 eur, mesiace jún až november 2020, t.j. 6 mesiacov x 70 eur = 420 eur), súd povolil otcovi maloletého splácať v mesačných splátkach po 20 eur, spolu s bežným výživným, pod stratou výhody splátok.

13. O nároku na náhradu trov konania odvolací súd v zmysle ust. § 57 CMP nerozhodoval, nakoľko v zmysle citovaného zákonného ustanovenia o povinnosti nahradiť trovy konania, ak nejde o trovy konania štátu, rozhoduje súd len na návrh, ktorý v danej veci účastníkmi konania nebol podaný.

14. Toto rozhodnutie bolo prijaté senátom krajského súdu jednomyseľne.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Ak povinný dobrovoľne nespĺní, čo mu ukladá vykonateľný exekučný titul, môže oprávnený podať návrh na nariadenie výkonu podľa § 370 a nasl. CMP.